

Stanowisko Zarządu Stowarzyszenia Sędziów THEMIS z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007–2022 (Dz. U. z 30 maja 2023 r., poz. 1030)

Zarząd Stowarzyszenia Sędziów THEMIS z najwyższym zaniepokojeniem przyjmuje podpisanie przez Prezydenta ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o Państwowej Komisji (dalej: Komisja) do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007–2022 (dalej: Ustawa), a następnie skierowanie jej do Trybunału Konstytucyjnego.

Ustawa ta jest w całości niekonstytucyjna. Jej analiza skutkuje stwierdzeniem, jak wskazał Rzecznik Praw Obywatelskich, że celem będącej organem administracji publicznej Komisji ma być napiętnowanie i poddanie ukaraniu za pomocą decyzji treściowo odpowiadających środkom karnym, funkcjonariuszy publicznych, kadry kierowniczej podmiotów gospodarczych oraz każdej, niewygodnej dla władzy osoby. W naszej ocenie celem Komisji jest oddziaływanie na wynik wyborów parlamentarnych w interesie obecnej władzy. Co więcej, jest ona skierowana bezpośrednio przeciwko liderowi opozycji parlamentarnej, co wprost wnika z jej uzasadnienia w którym napisano m.in.: *„Jednocześnie nie sposób nie zauważyć, że rząd Donalda Tuska w latach 2007-2014 realizował zgoła inną politykę wobec Federacji Rosyjskiej. Określa się ją mianem resetu w relacjach z Rosją, który zresztą został opracowany koncepcyjnie w Niemczech, przez rząd Angeli Merkel”*.

Zgodnie z art. 126 ust. 2 Konstytucji Prezydent RP czuwa nad jej przestrzeganiem. Podpisując omawianą ustawę Prezydent Andrzej Duda pokazał, że jego nadrzędnym celem jest wygrana najbliższych wyborów parlamentarnych przez obóz polityczny z którego się wywodzi, nawet jeżeli środkiem do tego celu jest wielokrotne złamanie Konstytucji. Podpisanie ustawy i późniejsze skierowanie jej do Trybunału Konstytucyjnego zagwarantuje jej wejście w życie, powołanie Komisji i wykonalność nakładanych przez nią „środków karnych” jeszcze przed jesiennymi wyborami. Późniejsze, ewentualne stwierdzenie przez TK, iż Ustawa była sprzeczna z Konstytucją będzie bez znaczenia. Niezależnie od tego Trybunał Konstytucyjny, m.in. wskutek wcześniejszych działań prezydenta Dudy (zaprzysiężenie sędziów-dublerów), i tak przestał być efektywnym strażnikiem Konstytucji.

Rzeczywistym motywem powołania Komisji jest fakt, że obecny obóz władzy, pomimo posiadania od 8 lat pełnej kontroli na służbami specjalnymi, i pomimo powtarzanych w mediach publicznych insynuacji o rzekomej współpracy polityków opozycji z Rosją, nie był w stanie zebrać na to dowodów które miałyby szansę na pozytywną weryfikację przed wciąż w dużej części niezależnym sądownictwem.

Dlatego powołana ma zostać specjalna Komisja, a więc upolityczniony organ o charakterze administracyjnym łączący w sobie funkcje oskarżycielskie i sądowe, w którego skład będą wchodziły osoby, którym ustawa zapewnia bezkarność i który z naruszeniem prawa do niezawisłego i bezstronnego sądu, prawa do obrony, zasady domniemania niewinności, zakazu działania prawa wstecz i zasady określoności czynów zabronionych będzie wydawał ostateczne decyzje nakładające sankcje o charakterze dyfamacyjnym i represyjnym, de facto wykluczające dotknięte nimi osoby z życia politycznego, które nie będą podlegały merytorycznej kontroli sądowej. Każda decyzja tego kapturowego sądu będzie stanowiła podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej Polski przed ETPCz.

Przyjęcie tej ustawy jest rażąco sprzeczne również z prawem europejskim (np. wyrok TSUE C 40/21), gdyż jej zastosowanie może bezpodstawnie, w drodze zastosowania nieproporcjonalnych sankcji, uniemożliwić objęcie mandatu w Parlamencie Europejskim.

Zaniepokojenie treścią i celem Ustawy wyraziły już Departament Stanu USA, a także Komisja Europejska. Konfliktowanie i osłabianie pozycji Rzeczypospolitej Polskiej w sytuacji trwającej przy naszej granicy wojny stanowi naruszenie konstytucyjnego obowiązku stania na straży suwerenności i bezpieczeństwa państwa. Praca Komisji spowoduje dalsze osłabienie pozycji RP na arenie międzynarodowej i pogłębi spowodowany kryzysem praworządności konflikt z UE. Paradoksalnie, utworzenie Komisji zostanie pozytywnie odebrane w Federacji Rosyjskiej, której zależy na osłabieniu NATO, UE i RP.

Ustawa ta jest kolejnym, jaskrawym środkiem wpływania na proces wyborczy w Polsce. Władza wykonawcza już wcześniej powołała zależnych od niej komisarzy wyborczych, zmieniła prawo wyborcze, m.in. utrudniając głosowanie Polaków za granicą, nielegalnie wybrała sędziów do nowej izby w Sądzie Najwyższym która zdecyduje o ważności wyborów. Władza kontroluje media publiczne, które przekazują wiadomości zgodne z linią rządzącej partii, nie dając szans na obiektywny przekaz informacji. Wobec polityków opozycji stosowane są nielegalne metody inwigilacji, m.in. przy użyciu oprogramowania szpiegowskiego „Pegasus”, a także kontrolowanej przez służby specjalne sieci hoteli.

To wszystko powoduje, że Polska nie jest już państwem praworządnym, a podpisana przez Prezydenta Ustawa jest tego jaskrawym przykładem.

Zarząd Stowarzyszenia Sędziów Themis

Poniżej link do opinii prawnych na temat ww. ustawy:

<https://www.senat.gov.pl/prace/proces-legislacyjny-w-senacie/ustawy-uchwalone-przez-sejm/ustawy-uchwalone-przez-sejm/ustawa,1507.html#collapseOpinie>